

Raadsvergadering 23 september 2025 Agendapunt nr. Corsanr. 25.048576	Portefeuillehouder(s) M. Wit - Energie(transitie), Openbare Ruimte, Milieu en Duurzaamheid, Volksgezondheid en Kunst en Cultuur Beleidsthema Cultuur en recreatie
---	---

Aan de Raad,

1. Onderwerp
Advies aan Commissariaat voor de Media over aanwijzing lokale publieke omroep
2. Beoogd effect voorstel
Eén van de aanvragers wordt in staat gesteld om in de periode na 24 oktober 2025 als aangewezen lokale publieke media-instelling voor de gemeente Rijswijk aan onze inwoners lokaal nieuws en informatie te brengen via diverse kanalen.
3. Inleiding
Het Commissariaat voor de Media (hierna: het Commissariaat) vraagt uw raad om advies uit te brengen over de aanvragen die zijn ontvangen voor een aanwijzing als lokale publieke omroep voor onze gemeente voor de periode na 24 oktober 2025. Het Commissariaat heeft hiervoor uitstel verleend tot na uw raadsvergadering van 23 september 2025.

De Mediawet 2008 bepaalt dat per gemeente slechts één lokale publieke omroep kan worden aangewezen. Zo'n aanwijzing (vergunning) geldt in principe voor vijf jaar. Er zijn nu echter wel wijzigingen in de Mediawet op komst. Het Commissariaat heeft Stichting Omroep Rijswijk in 2020, aangewezen als lokale publieke media-instelling voor de gemeente Rijswijk, na een positief advies door uw raad. Deze aanwijzing vervalt van rechtswege per 24 oktober 2025.

Het indienen van een nieuwe aanvraag voor aanwijzing, door de bestaande omroep en/of nieuwe omroepen die actief willen worden, moest uiterlijk 6 maanden voorafgaand aan de laatste datum bij het Commissariaat ingediend worden. Het Commissariaat heeft twee aanvragen ontvangen, van Stichting Omroep Rijswijk en van Stichting Media Rijswijk.

Het Commissariaat besluit over de aanwijzing. Maar op grond van de Mediawet 2008 hebben gemeenten een rol in de aanwijzingsprocedure, die bij meerdere aanvragen bestaat uit drie onderdelen. Op basis hiervan stellen wij u voor het Commissariaat te adviseren dat Stichting Omroep Rijswijk het beste in staat wordt geacht om de functie van lokale publieke omroep voor onze gemeente te vervullen.
4. Voorgeschiedenis
Op 15 oktober 2024 heeft uw raad aanvullende toetsingscriteria vastgesteld (RV 24-050), waaraan uw raad zou toetsen als er meerdere aanvragen werden ingediend om aangewezen te worden als lokale omroep voor de gemeente Rijswijk.
5. Argumenten
1.0 Het samengaan van de aanvragers bleek geen mogelijkheid.
Omdat meerdere aanvragen voor onze gemeenten zijn ingediend, hebben wij de wettelijke taak om -voor zover dat redelijkerwijs mogelijk is- het samengaan van de aanvragers te bevorderen. Hiermee wordt bedoeld dat aanvragers hun aanvraag omzetten in een gezamenlijke aanvraag. Dat kan door een nieuwe gezamenlijke stichting op te richten die een nieuwe aanvraag indient; de oude aanvragen worden dan ingetrokken. Een andere manier is dat één aanvrager zijn aanvraag doorzet, terwijl de ander zijn aanvraag intrekt en zich bij eerstgenoemde aanvraag voegt.

Wij zijn met beide aanvragers apart in gesprek gegaan, om na te gaan of en onder welke voorwaarden bereidheid bestaat om samen te gaan. Stichting Omroep Rijswijk heeft ons daarbij aangegeven geen opening te zien tot samengaan met de andere aanvrager en ook niet bereid te zijn hier nog actie in te ondernemen. Als belangrijkste reden hiervoor noemt zij inspanningen die in 2024 al zijn gedaan op dit vlak, door middel van verschillende gesprekken met de drijvende krachten achter de beide omroepen, en die toen niet tot dat resultaat hebben geleid. Een en ander heeft zij ook schriftelijk aan ons bevestigd.

2.0 Alleen Stichting Omroep Rijswijk voldoet geheel aan de wettelijke vereisten voor aanwijzing.
Op grond van artikel 2.61, tweede lid, van de Mediawet 2008 komen alleen instellingen in aanmerking voor aanwijzing als lokale publieke media-instelling als zij aan drie voorwaarden voldoen. Dit is alleen bij Stichting Omroep Rijswijk het geval, zoals hierna nader toegelicht:

2.1 Beide aanvragers zijn rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid.

De statuten van Stichting Omroep Rijswijk en die van Stichting Media Rijswijk zijn opgenomen in een notariële akte. Daarom is er sprake van een rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid, oftewel een stichting.

De statuten van Stichting Media Rijswijk komen overeen met de modelstatuten van de Stichting Nederlandse Lokale Publieke Omroepen (NLPO). Die van Stichting Omroep Rijswijk zijn hierop gebaseerd, maar wijken op enkele punten af. Eind 2022 heeft ons college het bestuur van Stichting Omroep Rijswijk gevraagd die in overeenstemming te brengen met genoemd modelstatuut. Het bestuur heeft ons begin 2025 aangegeven dit alsnog te zullen doen, maar dit is nog niet gebeurd bij de indiening van de hernieuwde aanvraag voor de aanwijzing.

2.2 De statutaire doelstelling van beide aanvragers sluit aan bij het voor een lokale publieke omroep gestelde doel in de wet.

Het doel van een lokale omroep moet zijn opgenomen in de statuten. En dit moet in elk geval zijn: media-aanbod verzorgen dat gericht is op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die leven in de gemeente(n) waarop de instelling zich richt en alle activiteiten verrichten die nodig zijn om daarmee een publieke taak te vervullen. Uit artikel 3 van de statuten van Stichting Omroep Rijswijk en van Stichting Media Rijswijk blijkt dat zij hetzelfde doel nastreven.

2.3 Stichting Omroep Rijswijk heeft een pbo dat representatief is samengesteld en Stichting Media Rijswijk niet.

De statuten van Stichting Omroep Rijswijk en van Stichting Media Rijswijk gaan uit van een programmabeleidsbepalend orgaan dat representatief is samengesteld voor de in het verzorgingsgebied voorkomende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen. Oftewel, voor de verscheidenheid binnen de lokale gemeenschap.

De overzichten van de pbo's, die door de aanvragers bij het Commissariaat voor de Media zijn ingediend, bevatten beide de volgende stromingen: maatschappelijke zorg en welzijn, cultuur en kunst, kerkgenootschappen en genootschappen op geestelijke grondslag, sport, etnische en culturele minderheden, ouderen en ondernemers/werkgevers. Het pbo van Stichting Omroep Rijswijk bevat daarnaast ook de stroming jongeren en de stroming onderwijs en educatie.

Uit de overzichten met de samenstelling van de pbo's van beide stichtingen blijkt dat de stromingen worden vertegenwoordigd door leden die, door ervaring en/of werkzaamheden, kennis hebben van de behoeften binnen een bepaalde stroming. Ze zijn veelal (vrijwillig) werkzaam voor of aangesloten bij een organisatie die actief is binnen een bepaalde stroming in Rijswijk. Ook zijn ze in verschillende delen van de gemeente actief. Beide pbo's hebben op enkele stromingen meer dan één vertegenwoordiger.

Omdat het Commissariaat ons begin juli jl. heeft verzocht de meest recente versie van de ledenlijst van het pbo van Stichting Omroep Rijswijk te betrekken in het adviestraject (zie bijlage), is dat het overzicht dat dient te worden beoordeeld.

Ondanks dat we kunnen stellen dat de vertegenwoordigers representatief zijn voor hun stroming, missen wij in het pbo van Stichting Media Rijswijk de stroming jongeren. Jongeren zijn in Rijswijk minder in aantal dan ouderen, maar zij zijn wel de toekomstige gebruikers. Een recent onderzoek van het Commissariaat laat zien, dat met hun veranderende nieuwsconsumptie er een uitdaging ligt voor nieuwsmedia om jongeren te bereiken en ook voor deze groep relevant te zijn en blijven.

Wij menen daarom dat de vraag van het Commissariaat of het pbo representatief is samengesteld voor de in onze gemeente belangrijkste voorkomende stromingen voor dat van Stichting Media Rijswijk niet volmondig met ja kan worden beantwoord. Het Commissariaat vraagt om een ja of nee. Voor het pbo van Stichting Omroep Rijswijk geldt dat deze als representatief kan worden aangemerkt. Daar hebben we overigens wel de kanttekening bij dat het aantal leden aan de hoge kant lijkt voor de slagvaardigheid.

3.0 Stichting Omroep Rijswijk wordt het beste in staat geacht om de functie van lokale omroep voor onze gemeente te vervullen.

Omdat het samengaan van de aanvragers geen mogelijkheid bleek, dient uw raad -naast het wettelijk advies- een voorkeursadvies uit te brengen. Voor deze situatie heeft uw raad op 15 oktober 2024 zeven aanvullende toetsingscriteria vastgesteld, die in gelijke mate zouden worden gewogen. Aanvragers hebben op deze manier tijdig de kans gekregen om in hun beleidsplan een toelichting te geven op de invulling van deze criteria. Daarom dient in principe te worden uitgegaan van de informatie en documenten die de aanvragers bij het Commissariaat hebben ingediend. Aanvullend hebben wij de begroting van Stichting Omroep Rijswijk voor 2026 betrokken (zie bijlage), waar wij vanwege de voor 2026 bij de gemeente ingediende subsidieaanvraag al over beschikten. Dit gelet op onze verwachting dat uw raad daar ook inzicht in wenst.

Uit bijgevoegd Voorkeursadvies blijkt dat Stichting Omroep Rijswijk een hogere totaalscore behaalt dan Stichting Media Rijswijk, omdat zij op vijf van de zeven criteria hoger scoort. Het gaat dan om aansluiting op diversiteit en informatiebehoefte inwoners, aanbodkanalen en platforms, samenwerkingen met lokale partners en/of organisaties, interactie en participatie inwoners en financiële situatie. Op het criterium professioneel geborgde organisatie scoort ze echter lager. Maar ons voorkeursadvies onderstreept dus de uitkomst bij het wettelijk advies. Wij verwijzen u naar de bijlage Voorkeursadvies voor nadere toelichting en motivering.

6. Kanttekeningen

1.0 Vanwege ontwikkelingen in de Mediawet zal de aanwijzing in de praktijk niet voor 5 jaar zijn

Het besluit van het Commissariaat over de aanwijzing van lokale omroep voor Rijswijk gaat in per 24 oktober 2025 voor de duur van vijf jaar, volgens de op dit moment geldende regels. Waarschijnlijk komt deze echter per 1 januari 2028 te vervallen. Dat komt omdat er een wijziging van de Mediawet 2008 in voorbereiding is. De streefdatum voor inwerkingtreding is 1 juli 2026 en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voorziet de feitelijke start van het nieuwe stelsel voor de lokale publieke omroepen per 1 januari 2028.

Het doel van de wetwijziging is om de lokale publieke media-laag te versterken. Het brengt met zich mee dat het huidige aantal van meer dan 220 Nederlandse lokale publieke omroepen per 1 januari 2028 wordt teruggebracht naar 80 lokale publieke omroepen, 'streekomroepen' genoemd. Ter voorbereiding daarop heeft de NLPO in mei 2025 een geactualiseerde streekindeling voorgesteld aan de minister. Rijswijk vormt daarin een streek met Delft en Pijnacker-Nootdorp. De huidige lokale omroepen van de betreffende gemeenten hebben dit ondersteund.

Eind 2026/begin 2027 start het Commissariaat procedures ter aanwijzing van lokale publieke omroepen voor de periode vanaf 1 januari 2028.

7. Juridisch perspectief

Niet van toepassing. Het Commissariaat voor de Media neemt het besluit over de aanwijzing.

8. Financiën

Gemeenten hebben volgens de huidige Mediawet een instandhoudingsplicht voor de lokale publieke omroep. Dat betekent dat wij verantwoordelijk zijn voor de bekostiging. Het gaat dan om de vergoeding van de kosten die rechtstreeks verband houden met het verzorgen van de lokale publieke omroepdienst, voor zover deze niet op andere wijze gedekt zijn, op zodanige wijze dat op lokaal niveau in een toereikend media-aanbod kan worden voorzien en continuïteit van bekostiging is gewaarborgd.

Het normbedrag voor de bekostiging van de lokale omroep, dat hiervoor structureel in het gemeentefonds wordt gestort, bedraagt voor 2025 € 1,62 per huishouden en voor 2026 € 1,68 per huishouden. Stichting Omroep Rijswijk heeft de afgelopen jaren en voor 2025 dit normbedrag ontvangen en aanvullend € 5.000 subsidie voor de continuïteit van de online nieuwsvoorziening (die zij middels de inzet van stagiaires konden bieden). Zo ontvangt Stichting Omroep Rijswijk voor 2025 in totaal € 51.880 subsidie. Voor de programmabegroting 2026 gaan we vooralsnog ook uit van deze rekensom.

Bovengenoemde instandhoudingsplicht verdwijnt echter uit de wet en komt in het nieuwe stelsel bij het rijk te liggen. De storting in het gemeentefonds stopt dan -naar verwachting per 2028- en gemeenten hebben dan geen verplichting meer om de lokale omroep te financieren.

9. Vervolg

Na besluitvorming door uw raad sturen wij het raadsbesluit samen met dit raadsvoorstel, als ook waar de raadsvergadering te bekijken valt, per e-mail aan het Commissariaat. Dit geldt ook voor de begroting 2026 van Stichting Omroep Rijswijk, die wij bij het advies hebben betrokken maar die niet bij het Commissariaat bekend is.

Hierna toetst het Commissariaat of het advies zorgvuldig tot stand is gekomen en goed is gemotiveerd. Als dat het geval is maakt het een voornemen tot besluit kenbaar. De aanvrager waarvan het Commissariaat het voornemen heeft om de aanvraag af te wijzen, wordt nog in de gelegenheid gesteld om een zienswijze bij het Commissariaat in te dienen. Na het verstrijken van de termijn daarvoor beoordeelt het Commissariaat of tot besluitvorming kan worden overgegaan.

10. Communicatie en Participatie

Na besluitvorming door uw raad sturen wij het Commissariaat voor de Media binnen één week per e-mail de bij het vorige punt genoemde zaken. De besturen van Stichting Omroep Rijswijk en Stichting Media Rijswijk ontvangen van ons hier een afschrift van.

11. Wat gebeurt er bij niet (tijdig) beslissen?

Tijdige advisering van uw raad aan het Commissariaat is van belang, zodat deze vóór het aflopen van de lopende aanwijzingsperiode per 24 oktober 2025 een besluit kan nemen voor de opvolgende periode.

12. Bijlage(n)

1. Voorkeursadvies gemeente Rijswijk (25.067205)
2. Brief van het Commissariaat voor de Media (25.068128)
3. Aanvraag Stichting Media Rijswijk incl. overzicht samenstelling pbo (25.068125) met statuten (Bijl158748), beleidsplan (Bijl158744), KvK-uittreksel (Bijl158746), redactiestatuut (Bijl158747) en huishoudelijk reglement (Bijl158745).
4. Aanvraag Stichting Omroep Rijswijk (25.068119) met statuten (Bijl158742), beleidsplan (Bijl158740), KvK-uittreksel (Bijl158738), redactiestatuut (Bijl158739) en huishoudelijk reglement (Bijl158741)
5. Mail Commissariaat voor de Media met nagezonden pbo Stichting Omroep Rijswijk (25.055178)
6. Begroting 2026 van Stichting Omroep Rijswijk (25.068984)

Burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

P.M. Schuit

H. Sahin

De gemeenteraad van Rijswijk,
Bijeen in openbare vergadering op 23 september 2025
Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 2 september 2025, nr.

BESLUIT:

het Commissariaat voor de Media te berichten dat

- Stichting Omroep Rijswijk als enige aanvrager geheel voldoet aan de wettelijke toegangscriteria voor aanwijzing;
- Een voorkeursadvies wordt uitgebracht voor Stichting Omroep Rijswijk, volgend uit de beoordeling van de aanvragen van Stichting Omroep Rijswijk en Stichting Media Rijswijk die heeft plaatsgevonden aan de hand van het eerder vastgestelde toetsingskader.

Aldus besloten door de Raad van de gemeente Rijswijk, in zijn vergadering van 23 september 2025

De gemeenteraad,
de griffier,

de voorzitter,

J.A. Massaar, bpa

H. Sahin